

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

№.....

..... 2021 г.

Проект

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАД

от акад. Николай Денков – министър на образованието и науката

Относно: *Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет*

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

На основание чл. 10, ал. 2 от Закона за българите, живеещи извън Република България, и чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагам на Вашето внимание проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет.

С проекта на Постановление на Министерския съвет се предлагат изменения и допълнения в Постановление № 103 от 31 май 1993 г. за осъществяване на образователна дейност сред българите в чужбина (ПМС № 103/1993 г) и Постановление № 228 от 20 май 1997 г. за приемане на граждани на Република Македония за студенти в държавните висши училища на Република България (ПМС № 228/1997 г.).

С предлаганите промени в ПМС № 103/1993 г. се цели усъвършенстване на нормативната уредба при осъществяването на прием за обучение в държавни висши

училища, както и подобряване на водената до момента политика по отношение на българските общности в чужбина. Направените изменения и допълнения са в следните насоки:

- разширяване на кръга на изключенията за кандидатстване и прием по реда на постановлението на определени категории лица:
 - лица от българска народност, които не притежават документ по ал. 2 на чл. 1, но ползват български език, самоопределят се като лица от български произход, както и за тях са налице определени изисквания.
 - лица, които имат особени заслуги за укрепване на българската духовност, за съхраняване на националното самосъзнание, бит и култура сред българските общности в чужбина.
- конкретизиране на ангажиментите и взаимодействието между институциите за прием на студенти и докторанти да се осъществява съобразно Правилата за дейност на Постоянната междуведомствена комисия за образователната дейност сред българите в чужбина, създадена с Решение на Министерския съвет;
- обособяване на функциите на Министерството на външните работи и висшите училища;
- освобождаване от такса за кандидатстване на кандидат-студентите;
- даване на възможност за обучение на докторанти и специализанти в научните организации;
- да се даде възможност на лицата, приети и дипломирали се в образователно-квалификационна степен „бакалавър“ или „магистър“ по реда на постановлението, да могат да продължат обучението си на следваща образователно-квалификационна или научна степен.

България ежегодно осигурява до 150 места, субсидирани от държавата, за приемане на граждани на Република Северна Македония за студенти за пълен курс на обучение в държавните висши училища на Република България. В българските държавни висши училища се приемат граждани на Република Северна Македония, както по ПМС № 228/1997 г., така и по ПМС № 103/1993 г. за осъществяване на образователна дейност сред българите в чужбина, когато отговарят на нормативните изисквания.

През настоящата учебна година за 52 македонски граждани, кандидатствали по реда на ПМС № 103/1993 г., Държавната агенция за българите в чужбина не намери основание да издаде удостоверение за български произход. Поради това се оказва, че местата за граждани на Република Северна Македония бяха недостатъчни по реда на ПМС

№ 228/1997, тъй като общият брой на кандидатите по двете постановления значително надхвърля 150.

Във връзка с гореизложеното са направени изменения и допълнения в следните насоки:

- увеличаване на броя на местата за прием от 150 на 300;
- регламентиране на възможност за прием на докторанти;
- студентите, приети по реда на това постановление, през първата година на обучението си да преминават и обучение (езикова подготовка) по български език, организирано и провеждано от висшите училища в департаменти, отговарящи на изискванията на Закона за висшето образование;
- да се регламентира възможността на гражданите на Република Северна Македония с българска народност да кандидатстват по реда на двете постановления.

Проектът за изменение и допълнение е в резултат на проведените обсъждания и предложения на Междуведомствената работна група по въпросите на кандидатстването и приема на студенти от Република Северна Македония в държавни висши училища, сформирана със Заповед № Р-141/14.09.21 година на министър-председателя на Република България, както и възникналите проблеми при кандидатстването и приема за обучение в страната ни през последната година.

С предлаганите промени в ПМС № 228/1997 г. се цели разширяване и укрепване на образованието като едно от най-приоритетните направления на българската политика по отношение на Република Северна Македония и на българите, живеещи там.

В резултат на промените провежданата дългогодишна политика от страна на българската държава за привличане на чуждестранни граждани от българска народност и македонски граждани чрез предоставяне на облекчен ред за прием и обучение в български висши училища ще продължи. В този смисъл е предвидено да бъдат направени промени в Закона за висшето образование като се въведат изрични разпоредби по отношение на освобождаването от такси на лица, приети по актове на Министерския съвет.

С проекта на акт се предвижда допълнителен прием в държавните висши училища на 150 броя студенти-македонски граждани и до 5 броя докторанти в редовна форма на обучение. Индикативният размер на необходимите допълнителни средства по бюджетните взаимоотношения на държавните висши училища, утвърдени със закона за държавния бюджет за съответната година за издръжка на обучението на студентите и докторантите за всяка година от обучението им е 530 000,00 лв., поради което прилагаме одобрена финансова обосновка по чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „а” от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Проектът на акт не води до изменения в целевите стойности на показателите за изпълнение на бюджетните програми, в т.ч. на ключовите индикатори по програмния бюджет на Министерството на образованието и науката.

Проектът на Постановлението е публикуван на основание чл. 26, ал. 2 и 3 от Закона за нормативните актове и чл. 85, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация на интернет страницата на Министерството на образованието и науката и на Портала за обществени консултации на Министерския съвет.

С проекта на Постановление на Министерския съвет не се въвеждат разпоредби от европейското право, поради което не се налага изготвяне на справка за съответствие с европейското законодателство.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

Предвид гореизложеното и На основание чл. 10, ал. 2 от Закона за българите, живеещи извън Република България, и чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагам Министерският съвет да обсъди и приеме проекта на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет.

АКАД. НИКОЛАЙ ДЕНКОВ

Министър на образованието и науката